

מילון משוואות

טבלת סימני חשבון :

$$+ = + +$$

$$- = - +$$

$$+ = - -$$

$$+ = + +$$

חוק I : המטרה במשוואה היא לבודד את המשתנה (חוק מופאסה).

חוק II : שינוי שעושים בצד אחד של המשוואה, עושים גם בצד השני (עשה לחבריך מה שאהוב עלייך).

משוואה סוג 1 :

תיאור הבעייה : המשתנה אינו לבד בצד שלו.

מה נעשה :

- נסתכל איזה מספר נמצא לצד המשתנה, האם הוא חיובי או שלילי, ואיזו פעולת חשבון קושרת אותו אל המשתנה.
- נמצא את המספר והפעולה ההופכיים למה שמפריע לנו. נכתוב בהערה בצד את השינוי שאנחנו עומדים לעשות.
- נוסיף את השינוי לשני צדדי המשוואה.
- נעשה חישובים בכל אחד מצדדי המשוואה.
- נעתיק את מה שנותר בכל צד של המשוואה, ונחזור על התהליך עד שהמשתנה יבודד.

משוואה סוג 2 :

תיאור הבעייה : יש יותר ממספר אחד בצד של המשתנה.

מה נעשה :

- נסתכל איזה מספר נמצא לצד המשתנה, האם הוא חיובי או שלילי, ואיזו פעולת חשבון קושרת אותו אל המשתנה. נעדיף להיפטר מפעולות חיבור וחסור, לפני שניגש לכפל וחילוק לרוב.
- נמצא את המספר והפעולה ההופכיים למה שמפריע לנו. נכתוב בהערה בצד את השינוי שאנחנו עומדים לעשות.
- נוסיף את השינוי לשני צדדי המשוואה.
- נעשה חישובים בכל אחד מצדדי המשוואה.
- נעתיק את מה שנותר בכל צד של המשוואה, ונחזור על התהליך עד שהמשתנה יבודד.

משוואה סוג 3 :

תיאור הבעייה : המשתנה נמצא בשני צידי המשוואה.

מה נעשה :

- נפטר (על ידי פעולה הופכית) מאחד המשתנים באחד הצדדים.
- נוסף את השינוי לשני צדדי המשוואה.
- נעשה חישובים בכל אחד מצדדי המשוואה.
- נעתיק את מה שנותר בכל צד של המשוואה, עכשיו יש לנו משוואה מסוג 2.

משוואה סוג 4 :

תיאור הבעייה : יש לנו סוגריים במשוואה.

מה נעשה :

- "נפתח" את הסוגריים ע"י חוק הפילוג. כלומר, נסתכל מי כופל את האיברים בתוך הסוגריים (המספר יכול להופיע ללא פעולת חשבון בינו לבין הסוגריים). כשאנו באים להכפיל נשים לב קודם כל לכפול את המספרים, ורק אז לחשוב מה יהיה הסימן החשבוני (האם מדובר במינוס כפול פלוס, או מינוס כפול מינוס).
- נעשה חישובים בכל אחד מצדדי המשוואה.
- נעתיק את מה שנותר בכל צד של המשוואה, ונמשיך בהתאם למשוואה מסוג 1-3.

משוואה סוג 5 :

תיאור הבעייה : יש לנו איברים "מתחת" לקו שבר.

מה נעשה :

- נכפיל את המשוואה בביטוי שמתחת לקו השבר.
- נוסף את השינוי לשני צדדי המשוואה.
- נעשה חישובים בכל אחד מצדדי המשוואה. **בדגש על צמצום** בין מונה למכנה בשני צידי המשוואה.
- נעתיק את מה שנותר בכל צד של המשוואה
- ונמשיך בהתאם לסוג המשוואה שנותרה מולנו.

משוואה סוג 6 :

תיאור הבעייה : יש לנו שני משתנים שונים במשוואה, ושני משוואות שונות.

מה נעשה :

- נבודד את אחד המשתנים (ע"פ חוקי משוואות 1-5). נקבל ביטוי השווה למשתנה מספר 1.
- נציב (נחליף) את הביטוי שלפנינו במשוואה השנייה, בכל מקום בו מופיע המשתנה שבודדנו (מספר 1), נשים לב לשים את כל הביטוי בתוך סוגריים.
- עכשיו יש לנו משוואה מסוג 1-5. נמשיך בהתאם עד שנבודד את משתנה מספר 2.
- לאחר שנבודד את משתנה מספר 2. נציב את הביטוי שקיבלנו חזרה במשוואה הראשונה, בכל מקום בו מופיע משתנה מספר 2 (כלומר נחליף את משתנה 2 במספר).
- נבודד את משתנה מספר 1, בהתאם לסוג המשוואה שנותרה מולנו.

משוואה סוג 7 (מטריצות) :

תיאור הבעייה : יש לנו שני משתנים שונים במשוואה, עם מקדמים.

מה נעשה :

- נסדר את המשוואות בצורה סימטרית (בצד אחד המשתנים, בצד שני המספר).
- נשווה את מקדמי אחד המשתנים לכדי מכנה משותף, על ידי הכפלת שתי המשוואות במכפילים מתאימים.
- נחסר או נחבר את שתי המשוואות, וניצור משוואה שלישית חדשה בעלת משתנה אחד בלבד.
- נבודד את אחד המשתנים (ע"פ חוקי משוואות 1-5). נקבל מספר השווה למשתנה מספר 1.
- לאחר שבודדנו את משתנה מספר 1. נציב את הביטוי שקיבלנו חזרה במשוואה הראשונה, בכל מקום בו מופיע משתנה מספר 1 (כלומר נחליף את משתנה 1 במספר).
- נבודד את משתנה מספר 2, בהתאם לסוג המשוואה שנותרה מולנו.